

Ločitev: sporazum ali tožba?

[Marja Milič](#)
[vsi članki avtorja](#)

[20.2.08](#)

07:00

Delitev premoženja je pogosto kamen spotike pri razvezah, zato smo pogledali, kako se najhitreje in najceneje ločiti

Vsak tretji zakon v Sloveniji se konča z ločitvijo. Postopek lahko zahteva veliko časa in povzroči nezanemarljive stroške. Preproste ločitve se lahko končajo v treh mesecih in stanejo približno 200 evrov, bolj zapletene in dolgotrajne pa celo do desetine vrednosti premoženja. Naši viri pravijo, da je včasih celo ceneje in hitreje, da se partnerja izogneta sporazumu o delitvi premoženja in raje sprožita tožbo.

Predlani se je več kot vsak tretji zakon končal z razvezo, kažejo podatki [statističnega urada](#). Tudi sicer ločitve postajajo nekaj povsem vsakdanjega, saj se je njihovo število v zadnjih 50 letih povečalo za šestkrat. Romana, ena izmed svežih ločenk, pravi, da gre za zelo čustveno izkušnjo, za katero želiš, da bi se čim prej končala.

Koliko stane?

Koliko živcev in denarja bo šlo za razvezo, je odvisno od tega, na kakšno pot vas zanese. Ločitev je namreč lahko sporazumna ali prek tožbe. Postopka sta si precej podobna, v nobenem primeru pa se ne moremo izogniti sodnim mlinom, saj je sodišče tisto, ki dokončno potrdi razvezo, pojasnjuje [Gregor Mramor](#) iz odvetniške družbe [Mramor, Sorta, Bilić in Holec](#).

Koliko stane ločitev, je odvisno od posameznega primera, zato ni mogoče posploševati, odgovarjajo odvetniki, ki tudi sicer neradi govorijo o svojih honorarjih. Vseeno smo neuradno izvedeli, da se lahko ločitev, pri kateri ni spora glede delitve premoženja, konča že v treh mesecih in stane približno 200 evrov, od tega gre 31,72 evra za sodne stroške. Če se zakonca sicer strinjata o večini zadev, ne pa o višini preživnine, ločitev stane najmanj 500 evrov, postopek pa traja od tri do šest mesecev. Zapletene ločitve, pri katerih je treba dokazovati vsak zahtevek, se lahko na sodiščih vlečejo več let, denarnico pa osiromašijo tudi za desetino vrednosti premoženja. Zaradi velikih tveganj odvetniki izdajo račun vsakič po opravljeni storitvi, nekateri zahtevajo celo predplačilo, skoraj nikoli pa se ne zgodi, da bi lahko plačali šele po končani ločitvi, pravi naš vir.

Ključ do hitre in poceni ločitve

Podatkov o tem, za katero vrsto ločitve se Slovenci pogosteje odločajo, ni. Mramor na podlagi dolgoletnih izkušenj ocenjuje, da je delež sporazumnih ločitev in tistih s tožbo približno enak.

"Kako se zakonca razumeta, ali je med njima vzpostavljen konstruktivni dialog in ali želita rešiti nastali položaj, so odločilni dejavniki, ki določijo vrsto razveze," pojasnjuje. O prednostih in slabostih lahko govorimo pri obeh vrstah ločitve. Pri sporazumni ločitvi je recimo pozitivno to, da se v enem postopku rešijo skoraj vsa vprašanja. To pomeni, da po končanem ločitvenem postopku zakonca zaživita novo življenje brez nenehnih pravdanj. Slabost je ta, da gre delitev premoženja skozi roke notarjev, kar lahko tudi precej stane.

Nasprotno je pri ločitvah s tožbo, ki so navadno posledica spora zaradi delitve premoženja ali višine preživnine. V teh primerih zakonec najprej vloži tožbo, ki obsega tudi zahtevek o dodelitvi, preživnini in stikih z otroki. "Stranke, ki se razvezujejo po tožbi, med seboj sploh ne komunicirajo in navadno poskušajo tudi stike z otroki organizirati tako, da bi se starša čim manj videla," opazuje Mramor. Pogosto sledijo še postopki za delitev premoženja in najverjetneje še kakšna tožba, s katero se na primer določi delež posameznega zakonca pri skupnem premoženju in podobno, našteva.

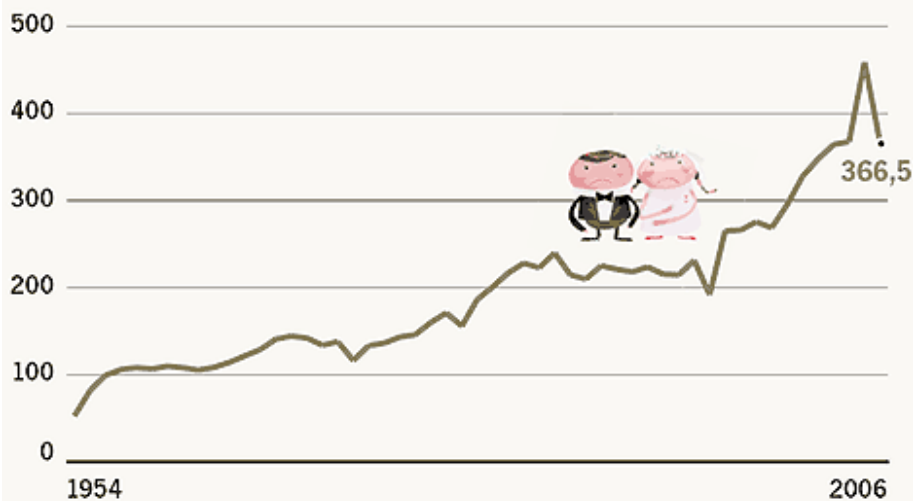
Ločitev pri kateri ni spora glede delitve premoženja, se lahko konča že v treh mesecih in stane približno

200

evrov.

■ V 50 letih šestkrat več ločitev

Število ločitev na tisoč sklenjenih zakonskih zvez med letoma 1954 in 2006

Vir: statistični urad, op.: za leti 1954 in 1955 so vštete razveze zakonskih zvez, ki so trajale 5 let ali več.

S tožbo mimo notarskih tarif?

Romana je, čeprav sta se s partnerjem povsem strinjala o vseh točkah razveze, vložila tožbo iz povsem drugačnih razlogov. "Ker sodni mlini meljejo izredno počasi in ker sem želela čim prej opraviti z ločitvijo, so mi svetovali, naj vložim tožbo zoper soproga, saj naj bi tako hitreje prišla pred sodnika, ki bi naju dokončno razvezal. Poleg tega sem se želela izogniti notarski tarifi," pojasnjuje. Koliko stane sporazum o delitvi premoženja v obliki notarske listine, je odvisno od vrednosti premoženja. Sodna praksa pa glede primerov, ko zakonca nimata

skupnega premoženja, ni enotna. Kljub temu sodišča zahtevajo, da notar v obliki notarskega zapisa ugotovi, da premoženja dejansko ni, pojasnjuje Mramor. Sicer mora biti v sporazumu jasno zapisano, kdo ostane ali postane najemnik stanovanja in morebitno preživljanje zakonca, če ta nima sredstev za življenje in ni brezposeln po lastni krivdi.

Do sporazuma na koncu z mediacijo

Zakonca lahko spore rešujeta tudi ob pomoči družinskega mediatorja. Gre za strokovno usposobljene ljudi, ki pomagajo poiskati skupni jezik glede skrbništva, preživnine in delitve premoženja. Na tej poti se je znašla Romana. "Notarji so bili za naju predragi, zato sva se odločila za razvezo s tožbo, kar avtomatično pomeni, da te sodišče napoti k mediatorju, kar je brezplačno," še enkrat poudari Romana. Za dodatne obrazložitve smo se obrnili na [Pravno-informacijski center nevladnih organizacij](#) (PIC), v okviru katerega deluje tudi oddelek za mirno reševanje sporov oziroma mediacija, pa so nas zavrnil, češ da je ta storitev brezplačno na voljo le fizičnim osebam, mediji in druge pravne osebe pa morajo za svetovanje plačati. Odvetnik Mramor pravi, da z mediacijskimi centri nima izkušenj. Po njegovem mnenju je ločitev precej občutljiva zadeva, ki posega na najbolj intimno področje človeka, zato zakoncem, ki se nikakor ne morejo dogovoriti, svetuje, naj gredo na sodišče, kjer je sodnik pravzaprav v vlogi mediatorja.

Še enkrat preverite končni dogovor

Ne glede na vrsto ločitve je dokončna odločitev v rokah sodnika, ki najprej preveri, ali je dogovorjeno med zakoncema v skladu s koristmi otroka. V Romaninem primeru se je to izkazalo kot odločilno, saj je mediator svoje delo opravil zelo površno, ker je na primer ni opozoril na to, da mora biti preživnina usklajena z rastjo življenjskih stroškov in inflacije ter da mora jasno določiti skrbništvo nad otroki za primer svoje smrti.

Čeprav nekatere poti prinašajo hitrejšo rešitev ločitvenih težav, pa so izvedljive le, če se ohrani določena raven komunikacije in spoštovanja. Brez tega se lahko hitro znajdete v dolgotrajnem mlinu sodnih sporov.

Postopki sporazumne ločitve in ločitve s tožbo

Sporazumna ločitev:

1. Sporazumni dogovor o skrbništvu in preživnini otrok ter delitvi premoženja (pri notarju sklenete sporazum v obliki notarskega zapisa).
2. Sporazum skupaj s predlogom za razvezo pošljete pristojnemu okrožnemu sodišču.
3. Sledi svetovalni pogovor pri pristojnem centru za socialno delo, ki da mnenje o primernosti dogovora o varstvu in vzgoji otrok, preživnini in stikih (osebna udeležba je nujna, v nasprotnem primeru se predlog za sporazumno razvezo umakne).
4. Potrditev razveze na sodišču v nepravdnem postopku

(sodišče preveri, ali je primerno poskrbljeno za otroke).

Prednost: v enem postopku se rešijo skoraj vsa vprašanja zakoncev.

Slabost: stroški sporazuma o delitvi premoženja v obliki notarske listine so odvisni od vrednosti premoženja.

Ločitev s tožbo:

1. Eden od zakoncev vloži tožbo, ki obsega tudi zahtevke o dodelitvi, preživnini in stikih z otrokom na pristojnem okrožnem sodišču.
2. Na svetovalnem pogovoru socialna služba ugotavlja primernost staršev za varstvo, vzgojo otrok ter odloča o preživnini in stikih.
3. Sledi postopek za delitev premoženja.
4. Lahko sledi še kakšna pravda, s katero se določa delež posameznega zakonca pri skupnem premoženju.
5. Zakonska zveza se dokončno razveže pred sodiščem.
6. Sledijo lahko še številne tožbe (navadno zaradi preživnine ali delitve premoženja).

Prednost: z zakoncem se pogajaš o premoženju in skrbništvu prek mediatorjev, kar je brezplačno; v primeru dogovora je postopka lahko hitro konec.

Slabost: Če ni mogoč dogovor med zakoncema, se postopek lahko zavleče (nekateri spori trajajo tudi po deset let in več), kar lahko precej izprazni denarnico.